

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sermones uenerabilis magistri Nicolai de blony
decretoru[m] doctoris. capellani episcopi Bosnomensis.
ualde deseruientes populo. sed et clero utcu[m]q[ue]
docto eos digne legenti. predicanti. aut ...**

Nicolaus <de Plove>

Argentine, 22. XI. 1494 - 1495

Sermo. XXXVII

urn:nbn:de:hbz:466:1-31214

De sancto Laurentio

patet de Jacob q̄ meruit benedictioez a patre. quia eū honorauit. offerendo ei cibum iuxta eius voluntatē. Genes. xxvij. Contra riam tamen faciūt bodie filij parentibus nō offerendo eis cibū z p̄mittentes mendicare eisdem. cū tamē ipi mendicātes deberēt eos nutrire. Sicut narratur de conijis. que parentes suos senes nutriūt. Tertius honor est affectionis et beniuolentie. q̄ debetur hominibus. i. Petri. h. Omnes honorate. fraternitatem diligite. Ubi interlincaris dicit. vnumquēq̄ ad hoc teneri pro posse suo. Et Romanor. xij. Honore inuicem preuenientes. nō alta sapientes. s; humilioribus consentientes. Unde et christus magis honorauit illos q̄ plus p̄ eo seruose meruerunt. Sic fecit beatus Jacobus qui viriliter cum fratre respondit xpo. Possumus bibere calicem tuū. id est. passionem tuam pati. Et ideo meruerūt sedere a dextris suis. sicut mater petij. Isto mō etiam si nos volumus consequi sedem regni celestis. necesse prius bibemus poculū amarum. scilicet tribulationē vite presentis. et hoc in memoriā nostri saluatoris. quia semper in tribulatione dat aliquā consolationem. Ps. In tribulatione dilatasti michi. Et iterum. Cum ip̄o sum in tribulatione etc.

De sancto Jacobo. *LXXV*
Sermo. XXXVII

Qui amat animā suā p̄det eā. Johā. xij. Qm̄ vt ait Aug. in li. de fā religioe. Et sup eplaz ad Roma. c. xij. Vita hūana q̄ fructu corporis delectata negligit deuz inclinā ad nichilū. z est ista neq̄cia derestabil. Hoc pacto at̄ vita carnal̄ z terrena efficit z ob hoc etiā caro z terra noīat. Et q̄ diu ē ita fgnū dei nō possidebit z eripit ei q̄d amat. Iuxta illō Jo. xij. Qui amat animā suā i h̄ mū. p̄ eā. Alto magis aīa diligēs terrena. Amat ei q̄d z min⁹ est q̄s vita. Et post pauca subdit. Q̄ talis aīa trahit ad penas. qz diligēdo inferiora i egestate voluptatū suar. z i dolorib; ap̄d iferos ordinat. Dec Aug. Et q̄d uerbis clare p̄z q̄ sit piculosus amor p̄nc̄ sc̄l̄ et carnaliū voluptatū. q̄ aīaz ordināt ad iferos z ad p̄petuā egestatē p̄ducunt. Quia p̄p̄ dei fili⁹ volēs nos retrahē ab h̄ inordinato aīe n̄re amore ne p̄dam⁹ eā finalr. venit in mundū salutiferā offerēs doctrinaz

qua p̄sultū dicēs in v̄bis p̄posi. Qui amat aīaz suā p̄det eā. In q̄b; v̄bis amonemur ne aīaz n̄raz amore inordinato p̄dam⁹ z finaliter amittam⁹. Q̄d tūc faciem⁹. si aīe nobilitatē. amoris illiciti infructuositatē. z finalis tribulatiōis penalitatem attēdam⁹. Nā. p̄pter nobilitatē aīe nō est ip̄a aīa voluptate carnali deturpāda. p̄pter amoris carnalis infructuositatē nō est voluptas appetenda. et p̄pter pene finalis acerbitatez omnino est voluptas fugienda.

Dixi primo q̄ admonemur i v̄bis p̄missis ne aīaz nostrā p̄dam⁹. Q̄d tūc fiet si aīe nobilitatē diligēter attēdam⁹. Nobilitas anie attēdit ex trib; scilz ex ope creatōis. ope re creatōis. z mercede retributiōis. Ex ope creatōis p̄mo. qz creata est ad ymaginē z ad similitudinē dei. Gen. p̄mo. Et in ps. Signatū est sup nos lumen vult⁹ tui dñe. In h̄ aut̄ maxime dignitas z nobilitas aīe n̄re attendit q̄ est immortal. Vñ in h̄ q̄dā mō assilat deo in perpetuitate. Q̄ at̄ sit immortalis tripliciter ostendit. Primo p̄blica auctoritate. Secdo catholica p̄dicatiōe. Tertio miraculor approbatōe. Primū p̄z p̄ Platonē de aīa. Q̄ aīa hūana est immortal. z fm̄ hoc si vicerit passiones vel ab eis vicia fuerit p̄miabit vel puniet post mortē. Et h̄ q̄s p̄cordat cū euāgelio p̄nti. i. q̄d. Qui amat aīaz. scz seq̄ndo suas passioēs. p̄det eā post mortē. Qui aut̄ odit. vincēdo eas. custodit eā in vitā eteruā. Secdo immortalitas anie ostendit catholica p̄dicatiōe. q̄ tripliciter h̄ ostendit. Primo ex diuina bonitate. q̄ vult suos amicos sibi quincere pur h̄ iustum est vij. Ethicoz. Vñ Coz. xv. Si i hac vita tñ sperātes sum⁹. miserabiliores sum⁹ oibus hominib;. Secdo ex diuina eq̄rate qua reddendū est vnicuiq̄ q̄d suū est. Vñ cum h̄ bonis nō reddat bonū. necesse ē ponere aliā vitā in q̄ h̄ reddat. Tertio p̄z ex diuina veritate que nullū fallit. sed sicut p̄misit bonis p̄mia. ita malis supplicia. Necesse ē ponere aliam vitam in qua hoc implebitur. Et quibus partz anime immortalitas. Tertio immortalitas anime ostendit miraculorum approbatione. Sicut patet de multis animabus tam damnatorū q̄s beatorum. que post mortem multis apparuerunt. Prout sufficienter approbat beatus

Gregorius in libro Dialogor. et alij sancti. Et specialiter hoc habetur in euangelio. ubi christus dicit diuitem in anima cruciatum in inferno. et Lazarum letantem in sinu Abrahe. Secundo patet nobilitas ymo dignitas et preciositas anime humane ex opere recreationis. Que preciositas ex tribus inducitur. videlicet ex eius dolorosa amissione. ex eius diligenti inquisitione. et ex eius charissima redemptione. Primo ex eius dolorosa amissione. Sapiens enim non dolet de amissione rei parue. Christus autem sapientia dei patris plus dolorem monstrauit de amissione paucorum animarum quam si totum aurum Arabie perdidisset. Nam multa talenta auri suo tempore perdit sunt. ciuitates combuste et destruce. pro quibus christus legitur nullatenus fleuisse. Sed certe de perditione paucarum animarum in hierusalem legimus et fleuisse. ut dicitur Luce. xix. ubi dicit glosa. Plangit reprobos qui etiam nesciebant cur plangebant. sed exultabant in rebus pessimis. Dulcium ergo dilexit christus animas. Secundo idem patet ex eius diligenti inquisitione. Sapiens enim non multum curat si perdit aliquid vile. Sed christus in temporibus remissionis quesitum animam triginta annis laboriose in paupertate vili. Harant fabule. Quod propheta vxorem suam quesitum vendidit. nec eam inuenit donec pro ea descenderet ad infernum. Sic christus animam infantium diligit quod pro ea moriens descendit in infernum. Unde ps. Domine eduxisti ab inferno animam meam. Tertio idem patet ex eius cara redemptione. pro qua redemptione videns totum mundum non sufficere dedit seipsum. i. Corinthior. vj. Empti estis precio magno. Signum autem preciositas anime. est custodia solius dei. Reges non custodiunt vilia sed preciosissima in thesauris suis. Sic christus commisit alia alijs sed solus custodit animas. ps. Custodit dominus animas sanctorum suorum. Et Sapientie. iij. Iustorum anime in manu dei sunt. Tertio patet nobilitas anime ex mercede retributionis. Nulli enim creature dat tantam mercedem sicut anime humane. cui seipsum referuat in mercedem. Genes. ix. Ego protector tuus. et merces tua magna nimis. Sol. luna. stelle. celum. terra. aqua. aer. et cetera creature seruiunt deo

a principio creationis mundi usque ad fines seculi. nec tamen illud premium habere possunt. sed visionem claram dei. Que tamen interdum datur anime pro labore vnius hore. Sicut patet de latrone. cui statim dicitur est. Hodie mecum eris in paradiso. In hoc quod mirabilis est. quodammodo maior merces anime in celo datur extreme quam angelis. Quia angeli habent gloriam sue beatitudinis ex intuitione deitatis sicut spiritus. Homo vero habebit et visionem deitatis sancte trinitatis. secundum animam. et visionem gloriosissime humanitatis in christo secundum corpus. Et ita quodammodo pluribus modis gaudebit in suo premio. Et his igitur patet quod pudorosum quam ignominiosum est contuminare animam in amore terrenorum. et secularium voluptatum. Anima enim apta est talis fieri. quale est illud quod amat. secundum Hugonem. Ideo quis si diligit voluptates carnis et vanitatem seculi fit vilis et abiectus. sicut sus lota in volutabro luti. Et certe hoc non est diligere animam sed eam persequi et odire. Intra illud suum. Qui diligit iniquitatem odit animam suam. Et tunc de primo.

Dixi secundo quod ammonemur in istis premissis ne animam nostram per illicitum amorem perdamus. Quod tunc fiet si carnalis amoris infructuositate attendamus? Est enim amor illicite anime ad seipsum quando sibi in nullo delectabili parcat. a nulla voluptate abstinet. omnia que carnis sunt facit. Talis fuit Salomon qui de se dicit. Non negavi anime mee quoniam omni voluptate frueretur. Sed hoc probat apostolus dicens. Carnis curam ne feceritis in desiderijs. Et iterum. Si secundum carnem vixeritis moriemini. Qui autem vult animam suam saluare debet eam abstrahere a voluptate carnis. Hec est quo ad hanc rem. sed potius debet odire et quasi perdere. ne animam perdat in futuro. Non potest autem melius homo euelli ab huiusmodi illicito amore anime sue nisi cognoscat quale sit illud. aut quod vile sit quod amat. Debet attendere infructuositatem illiciti amoris que habet ad voluptates et delectationes. ceterasque vanitates huius seculi. Unde secundum Robertum Holgoth ostenditur qualiter homines voluptuosi multipliciter affliguntur. scilicet per falsitatem in intellectu. per vo-

De sancto Laurentio

lupratem in affectu. et vanitatem in effectu
Ponit autem sex effectus. Primo. quod sunt de/
fraudati in falsis estimatiōibz. Secundo fati/
gati in vanis occupatiōibz. Tertio vilifica/
ti in abominatiōibz. Quarto effemiatī i de/
lectatiōibz. Quinto damnificati in. ppaga/
tiōibz. Sexto pūcti i suis adinuentiōibz.
Prima ḡ eoz pena est qd decipiunt et a veri/
tate elōgant in suis iudicijs. Nec ē em ma/
gnā miseria. qz naturaliter hō appetit non
falli etiā qd diligit alios fallere. Ipi autē vo/
luptuosi appetūt ea p que fallunt. et decipiū/
tur finaliter. scz diuitias et honores et vo/
luptates. q oia sunt q̄ equi fallax ad salutē
Equi em improuise cadit sub homie. ita q
frequentē hō frangit collū ad terrā vel sub/
mergit in aqua. Ita diuitie delicie et hono/
res q̄tūcūqz pmitāt fire stare. subito deij/
ciūt. Secda pena in p̄senti est qd fatigantur
in vanis occupatiōibz. Vanū est qd nō as/
sequit finē ad quē ordinat ad fructum ali/
quē p̄cipiendū. Quia ḡ hoies amantes vi/
tam istā bestialem laborant p voluptatibz
in bellis. in pace. in terra. in mari. in nocte.
dieqz. et nō nullū bonū fructū p̄cipiūt. ideo
subdit ibidem Sap. iij. Labores eoz sine
fructu. Nō est ḡ fructus p̄ntis voluptatis
nisi labor et afflictio spūs. Eccl. i. Et ideo
damnati hō cōfitentur et dicunt in inferno.
Lassati sum⁹ in via iniquitat⁹ et p̄ditionis.
Sap. v. Sicut fruct⁹ immaturi. si comedā/
tur generāt v̄mes. Iste mō voluptates p̄/
sentes si ante tps future glē comedāt gene/
rabūt vermem remorziōis. p̄scie in ventre
anime. Unde Sap. iij. dī. Fructus eozū
inutiles et acerbi ad manducandū. Tertia
pena talū est qd vilificant in abominatiōi/
bus. Magna miseria est homini qm̄ opera
sua sunt ita vilia. ita mōstruosa. ita repug/
nantia rōni qd homo nō potest ea manife/
ste defendere nec excusare. Et certe quicun/
qz diligit anias sic ad voluptatē. faciunt ta/
lia opa que cōmuni rōni repugnāt et abo/
minabilia deo fiunt et angelis et. Nec hu/
mane interdū cogitationi cōgruunt sed re/
pugnant. Unde a ciuitate talū et cōsortio
deus qui om̄es creaturas inhabitat quo/
dāmodo videt elongari. Quarta pena est
qd effemiant in delectatiōibz. Domines
voluptuosi p̄nant mulieres sensu. et a mu/
lieribz sensu p̄uant. Lanis amens et rabi/
dus vbiqz hominē momor derit. facit eū

amentē. Eodem modo mulier fatna facit
virū ravidum. Et adolescens fatuus mu/
lterem facit insensatam. Et cum mulieres
sunt insensate tunc viri sūt effemiatī. ymo
inanimati. Proverb. xj. Mulier viri p̄cio/
sam animā capit. Quādo vero est sine gra/
tia in anima efficit insensatus. Unde dam/
nati confitent se fuisse insensatos dicentes
Sapientie. v. Hos insensati vitam illorum
estimabam⁹ insaniā. Unde dicit Eccl. xix.
Mulieres faciunt apostatāre sapiētes. id
est. a ratione et a fide discedere. Quia ex quo
mulieres seu vxores talū sunt insensate et
viri impij. necessario sūt filij eoz imitato/
res ipsoz. Iuxta illud. Sequit p̄z pro/
les sua. Quinta pena istoz est. qd damni/
cantur in ppagatiōibz. Unde subditur. et
nequissimi filij eoz. i. p̄uersis informatiōibz
corrupti et exēplis patz damnati. Et hoc
est magnū damnū parentibz. qz postea ma/
la p̄les insurgit in parētes. Sexta pena eoz
est. qd reprobant in suis adinuentiōibz
Et hāc subdit. cum dicit. Maledicta crea/
tura eoz. i. opa p̄ eos adinuenta. Tales ei/
multa adinueniunt in om̄i genere nequi/
cie tā luxurie tā iniusticie. q̄ p̄nt dici creatā
illoz. Tū sic ois creatā dei est b̄ndicta eo
q̄ om̄is est bona. Sup autē oia attendēdū
est hōi amatozibz inordinat⁹ triplex defe/
ctus in voluptatibz. scz breuitas duratiōis
qz exiguū tps eoz. Sap. ij. Et Sapientie
ij. Nō infirm⁹ et exigui tps. Secdo penali/
tas grauis afflictōis. qz nō solū ē exiguū sz
etiā cū tedio illud tps Sap. ij. Job. x. Le/
det animā meā vite mee. Tertio. labilitas
p̄tinue duratiōis Eccl. viij. A mane vsqz
ad vesperā immutabit temp⁹. Tū patebit
ex istis tribz fatuitas mūdanoz hoim p̄su/
mentū de longitudine voluptatis. nō ob/
stante breuitate. diligentīū amaritudinem
nō attenta penalitate differentium morū.

Dixi tertio qd ammonemur in
vrbis p̄missis ne
animā nostrā pillicitū amorē perdamus.
Quod tunc fiet si amoris carnalis et illiciti
nō solū infructuositate in p̄nti sed etiam
penalitate graue in futuro attēdam⁹. Iste
at denotat in vbo thēat⁹ finali. Cū dī. p̄det
eā. Grauis p̄a. qz p̄ditionis et̄nc. Tales ei/
voluptuosi inordinato amore anias dilige/
tes p̄prias cūctis videntibz precipitabūtur

ab eterno iudice terribilitate apparere. ut dicitur
 Job. xl. **Uñ Sap. iij. de his dicitur.** Erunt p[ro]
 h[ab]i. post hanc vitam. **fm Rupertu[m] decedentes**
 sine honore. et in prumelia in[m]ortuos in
 perpetuu[m]. **Uñ** dirupet illos inflatos sine
 voce et comouebit illos a f[un]damēt[is] et vsq[ue]
 ad sup[er]m[u] desolabit. et erunt gemetes. Et se
 qui finalis p[ro]clusio. et memoria eor[um] p[ro]bit.
 Ecce eterna p[ro]ditio vbi nulla m[em]oria. **Uñ**
 damnati dicunt hodie. **Quid p[ro]fuit nobis**
 sup[er]bia aut diuitiar[um] iactantia q[ua] p[ro]tulit nob[is]
 Et est facilis resp[on]sio. **Lerte nichil p[ro]fuit s[ed]**
 mag[is] obfuit. q[ui] p[ro]ditioez induxit. **Circa q[ua]d**
 sciend[u] q[uo]d numero pueror[um] aliq[ui] animaz
 sua p[ro]dit. aliq[ui] vendit. aliq[ui] impignorat. ali
 qui p[ro] nibilo dat. **Vendit cupidus p[ro] diuitiis**
 h[ab]ite exponit se rapinis et furtis p[ro]iurijs. et
 falsis mercat[i]js. symonijs. **Eccl. x. Nichil e[st]**
 iniqui[us] q[uam] amare pecunia[m]. hic em[er]it anima[m]
 sua[m] venale[m] habet. **Sed sunt aliq[ui] q[ui] animas**
 suas p[ro]dit. Et tales sunt ociosi negligēter.
 timētes et accidiosi ad opus bonu[m] nō carā
 tes. nisi q[uo]d vna dies vadat et alia succedat.
Eccl. x. Et q[ui] p[ro]dit aiaz sua p[ro] confusione.
Unde ps. cix. quereret. Quis ascendet in
 monte d[omi]ni. aut q[ui] stabit in loco sancto ei[us].
Rūder ibide[m] Innocēsi manib[us] q[ui] nō accepit.
 in vano anima[m] sua[m] dicit **Innocēsi.** Illud
 est p[ro]tra ociosos et negligētes. **Tertio sunt**
 quidā q[ui] aiaz impignorāt. Ille em[er]it q[ui] impig
 norat rem nō intēdit alienare dominu[m] p[ro]
 petue sed t[ame]n ad t[em]p[us] alienat. scilicet ad vsum.
 Sic faciūt istis vanis hominib[us] demōes
 quasi eor[um] fenerator[es] et vsurarij dat ad tē
 pus eis q[ui] mutuo q[ui]cqd volūt dignitates
 voluptates diuitias. tandē senescūt. fiunt
 debiles. soluere nō p[ro]nt. q[ui] vitam p[ro]sueta di
 mittere nequeūt. et sic finaliter pign[or]at. i. aiaz
 p[ro]dit. licet illud q[ui] impignorare incipiunt
 p[ro]dere nō p[ro]ponit. Et t[ame]n sciend[u] q[uo]d duo ge
 nera aiaz suas ipignorant s[ed] diuersimode
 Quia aliq[ui] viciose. p[ro] voluptatib[us] hui[us] vite.
 sicut fuit factu[m] Theophilo q[ui] vt haberet di
 uitias in h[uius] m[un]do p[ro]misit suo t[em]p[or]e demonib[us]
 aiaz. Alij ipignorāt p[ro]tuoze. vt sunt prelati
 et curati q[ui] aiaz suas obligāt p[ro] aiab[us] suozū
 subditoz. Quoz vnicuiq[ue] dicit illud. iij. **Re. xx**
Custodi v[er]z istu[m]. q[ui] si lapsus fuerit erit aia
 tua p[ro]a illius. Quarto sunt aliq[ui] qui aiaz
 suas dant p[ro] nibilo. **Dij sunt inuidi iraci**
 di. Nam cupidus recipit diuitias. lubric[us]
 voluptates. superbus et ambiciosus hono

res. gulosus cibum. **Sed isti miseri nichil**
 recipiunt delectabile. s[ed] amaritudine et do
 lore. Et ideo aiaz sua gratis dant dyabolo
 De quoz quolibet verificat illud **Judicij. it**
 Anima[m] sua[m] dedit piculis. Nos igit[ur] attēde
 tes tot picula et damna. tam p[re]sentia q[uam] fu
 tura amantib[us] animas suas inordinato et
 illicito seculi amore. amore nostru[m] potius
 ab istis externis bonis et infimis. ad p[ro]mu
 bonu[m] et summu[m] p[ro]uertam[us] diligētes aiaz
 nostras. p[ro]pter illud summu[m] p[ro]sequendum.
 et odientes et p[ro]temnētes desiderioz. carna
 liu[m] appetitum. **Qui s[ed] eas in se extringit**
 cum beato **Laurencio** eternaliter gaude
 bit. **re.**

De assumptione Marie. I

Sermo XXXVIII

Que est ista que
 ascendit de deserto delicias as
 suens. **Lanticoz. viij.** Verba ista
 q[ui] p[ro]p[ri]i ostendunt magnu[m] honore[m] et mag
 nam laudem huius virginis que hodie est
 assumpta super omnes choros angeloz
 Sed quid ego de laude et honore huius
 virginis loquar. id est. possum loqui. cu[m] id
 est. ex quo angeli in celo existentes laudem
 ipsius nequeunt enarrare. **Quid ego cum**
 sim peccator loquar de sanctitate hui[us] vir
 ginis que super omnes sanctos est. **Quid**
 de puritate cum sim ego pollutus labijs.
 Et dicit scriptura **Ecclesiastici. xv.** Non e[st]
 speciosa lans in ore peccatoris. Et quid d[omi]n[u]s
 ista loquar cuius laudem si linguas ange
 licas haberem non enarrare. cum etiam si
 omnia membra in linguas verterent. adhuc
 minutissimā laudem huius virginis tam
 sancte tam munde tam pulcre nō posset ex
 plicare. **Cū** etiā b[ea]tus **Jeronimus** doctor
 tā eximie sacra scriptura illuminat. sp[iritu] sancto
 replet[us]. noluit loq[ui] de sanctitate h[uius] virginis dices
 sic. **Si** audeam meditari de sanctitate h[uius] virginis
 nis deficiā. **Si** loq[ui] nō p[ro]ficiā. **Ipsa** sanctis
 sima est purissima et b[ea]tissima. **Quid** ego h[uius]
 peccator tenebris ignorātie inuolutus lo
 quar de ea. Et ipa est altior celis. clarior so
 le. latior terra. stellis p[ro]rior. abyssis p[ro]fundi
 or. **Quis** autem nō sim dignus nec medi
 tari nec loqui de sanctitate huius virginis.
Nichilomin[us] t[ame]n in g[ra]tia ip[s]e sperans. quā ipa
 non t[ame]n bonis sed et peccatoribus semper
 ostendit. dicam de ea istud verbum. **Que**

Quo p[ro]p[ri]i p[ro]p[ri]i aiaz suas impignorant
 dicitur h[uius] d[omi]ni

